

kapcsolatos változások (például a 2011.évi CCIV. törvény vagy a 106/2012 [VI.1] Korm. rendelet) markáns nyomot hagytak akár már a bevezetésüket megelőző évek érettségi eredményein.

Jelen előadásunkban az elmúlt két év angol és német nyelvi érettségi eredményeit vizsgáljuk az Oktatási Hivatal érettségi eredményeket tartalmazó adatbázisában SPSS program segítségével. Vizsgálatunk során célunk feltárni azt, hogy a 2017-es és 2018-as érettségi eredményeiben – a korábbi évek eredményeihez képest – látható-e a 2020-tól hatályba lépő jogszabályi változás érettségi eredményeket érintő pozitív hatása. Így feltételezzük, hogy a vizsgázók felkészültebbek, mert így próbálják meg biztosítani a helyüket a felsőoktatási felvételi során.

Eredményeink azt mutatják, hogy a korábbi jogszabályváltozásokhoz hasonlóan a 2020-tól érvényes változásnak is van már az idegennyelvi érettségi eredményekben érezhető hatása. Az angol és a német emelt szintű érettségi eredményeit megynként és iskolatípusonként is elemezve azt tapasztaltuk, hogy a korábbi eredményekhez képest már most emelkednek az átlagok. A középszintű érettségi eredményei jelentős csökkenést mutatnak, melynek az lehet az egyik magyarázata, hogy csak azok választják a középszintű érettségit, akik nem szeretnének továbbtanulni a felsőoktatásban, vagy még a jogszabályozás előtt van lehetőségük bejutni a felsőoktatásba, és nem számít nekik az idegennyelvi érettségi eredménye a felvételi eljárás során. Egy másik magyarázat lehet azonban az is, hogy 2017. január 1-jétől a középszintű érettségi nehezebbé vált, már csak B1-es szinten mér a korábbi A2-B1 szintekhez képest (Élő idegen nyelv vizsgakövetelmények 2016)

A SZÜLŐI BESZÉDTEMPÓ HATÁSA A GYERMEK BESZÉDPERCEPCIÓJÁRA

VARGA Eszter

Debreceni Egyetem, Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar (Magyarország)

e-mail: varga.eszter1992@gmail.com

A gyors telekommunikációs fejlődés és a digitális technológia alkalmazása mindenki életét megváltoztatta a modern társadalomban (Gillard és mtsai., 2008), ezért sok szakember úgy gondolja, hogy a nyelv használatában is egyfajta gyorsulási tendencia figyelhető meg, aminek az is lehet az oka, hogy kevésbé figyelünk a helyes artikulációra, amelynek következményeként a beszédhangok időviszonyai is átrendeződnek (Kassai, 1993; Adamikné, 2000).

Reprezentatív országos és nemzetközi felmérések azt mutatják, hogy életkortól függetlenül a magyar lakosság egynegyedének komoly problémái vannak a szövegértéssel, amely a sikeres tanulás alapja (pl. OM-, OKÉV-, PISA-vizsgálatok [Vári, 2003]). Ezek a felmérések utalnak a beszédfeldolgozási nehézségekre is. Az olvasási, szövegértési működéseket ugyanis nagyban meghatározzák a beszédfeldolgozási folyamatok: a hallás, a beszédészlelés (hangok, hangsorok azonosítása), a beszédmegértés és az értelmezés (Adamikné 2006; Csépe 2006; Imre 2006).

A nyelvelsajátítás elméletei a nyelvfejlődés szempontjából kulcsfontosságúnak tartják a nyelvi input szerepét és a gyermek környezettel való interakcióját (Vulchanova és mtsai, 2017).

A gyors, illetve a hadaró beszéd vagy éppen a túlságosan lassú beszéd megértése nagyobb erőfeszítést kíván a hallgatótól, és gyakran pontatlanabb, mint az átlagos tempójú beszédé. A beszédfeldolgozás a hierarchikus modell szerint (Gósy, 2005) a hallással kezdődik, amelynek során előzetes döntések történnek a frekvencia, az intenzitás és az idő szempontjából. Már itt felismerjük, hogy a bejövő akusztikai jel gyors volt-e vagy lassú, és ezt a beszédészlelési szinteken elemezzük tovább (Gósy 2004). A beszédtempó és a beszédpercepció kapcsolatára vonatkozó egyik kutatás során (Bóna, 2007c) 350 ép beszédű és ép hallású, 4–10 éves gyermek vizsgálatkor azt az eredményt kapták, hogy az elvárásokkal ellentétben az átlagosnál kissé gyorsabb (átlagosan 15 hang/s-os) beszédtempó esetén a mondatok azonosítása igen sok gyermeknél elmaradást mutat.